

# REFERAT Handicaprådet 2022-2025 d. 03-04-2024

**Mødedato** Onsdag d. 03. april 2024 kl. 08:00

**Mødested** PRV-Grønne Værelse 2

**Mødedeltagere** Thomas Kok, Marlene Harpsøe (Fravær), Michael Mathiesen, Jørgen Bodilsen, Jacob Svendsen, Pernille Madsen, Katrine Kjærbo (Fravær), Karl Vilhelm Nielsen (Fravær), Bente Slott (Fravær), Sune Lundberg, Niels Fiil Hildebrandt (Fravær), Majken Christensen (Fravær), Doris Hansen, Harun Avdal

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden.....                                                                | 3  |
| Høring: Takstændringer for specialtilbud 2024.....                                           | 4  |
| Høring: Omlægning af to aflastningspladser til plejeboliger på Plejehjemmet Hornbækhave..... | 10 |
| Høring: Fordeling af § 18-puljemidler.....                                                   | 16 |
| Orientering: Magtanvendelser 2023, Center for Særlig Social Indsats.....                     | 22 |
| Orientering: Magtanvendelse 2023 - Center for Sundhed og Omsorg.....                         | 25 |
| Orientering: Kommende sager.....                                                             | 30 |
| Orientering: Handicaprådets idéliste.....                                                    | 31 |
| Meddelelser og Eventuelt.....                                                                | 33 |

# Godkendelse af dagsorden

## Sagen afgøres i:

Handicaprådet 2022-2025

### **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024**

---

Dagsorden blev godkendt.

#### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen

# Høring: Takstændringer for specialtilbud 2024

## Sagen afgøres i:

Børne- og Uddannelsesudvalget 2022-2025

## Indledning

På Børne- og Uddannelsesudvalgets møde i april vil der blive fremlagt forslag om en generel takstreduktion for kommunens specialklasserækker og specialskoletilbud. Takstreduktionen vil betyde en servicereduktion for de berørte tilbud.

Forslaget fremlægges her til høring i Handicaprådet. Høringssvar vil indgå i den politiske behandling af forslaget på Børne- og Uddannelsesudvalgets møde.

## Retsgrundlag

Folkeskoleloven.

## Relation til vision og tværgående politikker

Helsingør Kommunes skole- og fritidspolitik.

## Sagsfremstilling

I Helsingør kommune ønsker vi at sikre den bedst mulige skolegang for vores børn og unge. Det er en fælles målsætning at arbejde for at flest muligt elever kan gå i skole der hvor de bor. Det er i den forbindelse vigtigt at øge skolernes muligheder for at skabe gode rammer om deltagelsen i undervisningen - også i alment skolen.

Skoleområdet har de seneste år oplevet en markant stigning i udgifterne til specialområdet. Stigningen skyldes primært, at der ses en vækst i antallet af elever som har behov for et specialtilbud. Men også omkostningerne pr. elev i specialtilbud har været stigende.

For at understøtte skolernes arbejde med fortsat at sikre den høje kvalitet og faglighed på vores alment skoler, vil der på Børne- og uddannelsesudvalgets møde d. 16. april blive fremlagt et forslag om en generel reduktion af taksterne på kommunens specialtilbud. Takstreduktionen skal bidrage til at mindske forskellen imellem serviceniveauet på alment området og specialområdet.

Ud over den foreslåede generelle tilpasning af taksterne på kort sigt, vil der i forbindelse med projektet Sammen om Vores Skole blive set på, hvordan den fremtidige organisering og samlede økonomiske ramme for kommunens specialtilbud ønskes at være på længere sigt.

Børne- og Uddannelsesudvalget vil få forelagt to scenarier for en mulig takstreduktion. I første scenarie træder takstændringen i kraft pr. 1.8.24 for alle tilbud. I scenarie 2 vil takstændringen ske med gradvis indfasning for de tilbud som står over for de største takstnedsættelser.

De foreslåede takstændringer i de to scenarier fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Foreslået takstændring pr. 1.8.24 (årlig takst pr. elev 1.000 kr.)

|                                | <b>Nuværende<br/>takst</b> | <b>Scenarie<br/>1:<br/>Ny takst<br/>pr. 1.8.24</b> | <b>Scenarie<br/>2: Ny<br/>takst<br/>1.8.24</b> | <b>Scenarie<br/>2: Ny<br/>takst pr.<br/>1.1.25</b> |
|--------------------------------|----------------------------|----------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>Team V ASF<br/>grupper</b>  | 515                        | 460                                                | 490                                            | 460                                                |
| <b>Team V F<br/>grupper</b>    | 465                        | 415                                                | 445                                            | 415                                                |
| <b>L-klasser</b>               | 450                        | 430                                                | 430                                            | 430                                                |
| <b>Team V A<br/>grupper</b>    | 405                        | 360                                                | 385                                            | 360                                                |
| <b>J klasser</b>               | 400                        | 380                                                | 380                                            | 380                                                |
| <b>H-klasser</b>               | 330                        | 305                                                | 315                                            | 305                                                |
| <b>D-klasser</b>               | 330                        | 305                                                | 315                                            | 305                                                |
| <b>X Spor 1</b>                | 300                        | 285                                                | 285                                            | 285                                                |
| <b>X Spor 2 10.<br/>klasse</b> | 265                        | 250                                                | 250                                            | 250                                                |
| <b>X Spor 2</b>                | 220                        | 210                                                | 210                                            | 210                                                |

For tilbud med fastramme vil denne blive tilsvarende reduceret. Af tabel 2 og 3 fremgår den forventede samlede økonomiske konsekvens af takstændringen og/eller tilpasningen af den økonomiske ramme i hhv. scenarie 1 og 2 for det enkelte tilbud. Der er tale om et skøn baseret på det nuværende forventede antal indskrevne elever. Den endelige reduktion vil afhænge af de faktiske elevtal.

Tabel 2. Samlet forventet reduktion som følge af Scenarie 1 (1.000 kr.)

|                        | <b>2024</b> | <b>2025</b> |
|------------------------|-------------|-------------|
| <b>H- og J-klasser</b> | -1.129      | -2.560      |
| <b>D-klasser</b>       | -458        | -1.035      |
| <b>L-klasser</b>       | -313        | -752        |
| <b>X-klasser</b>       | -356        | -855        |
| <b>Team V</b>          | -1.725      | -4.140      |

Tabel 3. Samlet forventet reduktion som følge af Scenarie 2 (1.000 kr.)

|  | <b>2024</b> | <b>2025</b> |
|--|-------------|-------------|
|--|-------------|-------------|

|                 |      |        |
|-----------------|------|--------|
| H- og J-klasser | -777 | -2.560 |
| D-klasser       | -275 | -1.035 |
| L-klasser       | -313 | -752   |
| X-klasser       | -356 | -855   |
| Team V          | -752 | -4.140 |

## Økonomi/Personaleforhold

Jf. Sagsfremstilling.

## Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Forslaget er sendt i høring i skolebestyrelser, relevante MED og Handicaprådet. Høringssvar vil blive forelagt Børne- og Uddannelsesudvalgets møde i april.

### INDSTILLING

Center for Økonomi og Ejendomme og Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt indstiller,

at forslag om takstreduktioner for specialtilbud sendes til høring i Handicaprådet.

### BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024

Pernille Madsen redegjorde kort for punktet, som blev drøftet. Der var enighed om at foretage følgende tilføjelse til det udsendte udkast til høringssvar: "Vi opfordrer til, at kommunen for nuværende fortsætter med samme budget for specialundervisningen, og i stedet sikrer en mere velovervejet og gennemtænkt proces for finansiering af den kommende omlægning af skoleområdet i forbindelse med budgetprocessen for 2025."

Herefter blev følgende høringssvar vedtaget:

Handicaprådet anbefaler utvetydigt, at de skitserede voldsomme spareforslag ikke bliver imødekommet.

Vi opfordrer til, at kommunen for nuværende fortsætter med samme budget for specialundervisningen, og i stedet sikrer en mere velovervejet og gennemtænkt proces for finansiering af den kommende omlægning af skoleområdet i forbindelse med budgetprocessen for 2025.

Det er der en række både principielle og konkrete særdeles gode grunde til.

1: Det er uprofessionelt, at Helsingør nu for andet år i træk 4-5 måneder inde i budgetåret skal gennem omfattende besparelser på specialskoletilbuddene. At budgettet på skoleområdet ikke holder, er ikke en overraskelse for nogen parter. Det skyldes *ikke* uforudsigelige pludselige øgede udgifter. Byrådet skal undgå denne mangelfulde

økonomiske styring, der hensætter vigtige dele af kommunens driftsområder i konstant tvivl og usikkerhed.

2: De foreslåede besparelser kommer samtidig med indfasningen af den omfattende ændring af blandt andet kommunens specialundervisningstilbud under navnet Sammen om Vores Skole.

Det fremgår af informationsmateriale om omlægningen, at det såkaldte normalskoleområde tilføres "et samlet løft" på knap 8,2 millioner kroner. Samtidig skal "specialområdet" spare 9,3 millioner kroner ved udgangen af 2025. Det beløb overstiger for det første effekten af, at en del af de børn, der ellers skulle starte på et specialtilbud, fra august måned skal undervises i den 'mere rummelige' folkeskole.

For det andet og helt afgørende er finansieringen tilsyneladende skruet sammen på den måde, at det samlede skoleområdes budget *ikke* tilføres flere penge udefra, *men* da taksterne på specialområdet – der betales af det samlede skolebudget – falder, bliver resultatet at normalskoleområdet får flere penge til rådighed.

Kort fortalt skal de besparelser på specialområdet, som nu er i høring, bruges på normalskoleområdet som led i projekt Sammen om Vores Skole.

Med andre ord skal de svageste og mest udsatte børn i kommunen finansiere projekt Sammen om Vores Skole, som vel at mærke slet ikke kommer til at omfatte samtlige børn på Team V og en del elever i andre specialtilbud.

Informationsmaterialet er ifølge dagspressen blevet præsenteret for "pædagoger, lærere, ledere og forældre i skolebestyrelser", men det indgår ikke som bilag i det høringsmateriale vedrørende de foreslåede besparelser, som Handicaprådet har fået. Det er ikke bare forvirrende men særdeles utilfredsstillende.

Det er ligeledes stærkt utilfredsstillende, at Handicaprådet ikke i bilagene har modtaget skrivelsen fra Center for Økonomi og Ejendomme af 4. marts med titlen "Generel takstændring for specialtilbud". Heri heder det netop at: "Takstreduktionen skal bidrage til at mindske forskellen imellem serviceniveauet på almenområdet og specialområdet".

Uanset om det er korrekt, at der formelt ikke er en direkte sammenhæng mellem de store omlægninger og de omfattende besparelser, så vil det uvægerligt blive opfattet sådan. Det tenderer et regulært tillidsbrud fra politiske side overfor de berørte børn og deres forældre. Og det betyder, at omlægningerne får den dårligst tænkelige start med afskedigelser og uro i personalegrupperne og udbredt bekymring og skepsis blandt forældrene.

3: Projektet Sammen om Vores Skole indeholder en række forandringer, der kan blive til fordel for en del af de berørte børn med særlige udfordringer, for deres forældre og for Helsingørs folkeskoler. Men erfaringer med tilsvarende omlægninger i andre kommuner viser, at der i en overgangsfase er behov for betydelige investeringer i både de fysiske

forhold på folkeskolerne og især i efter- og videreuddannelse af personalet. Først på længere sigt kan der blive tale om færre udgifter. De foreslåede besparelser går i den stik modsatte retning, og vil udløse ikke bare afskedigelser men også personaleflugt og forringede rekrutteringsmuligheder.

4: Handicaprådet skal på det skarpeste protestere mod det billede af 'overforbrug' og 'forkælelse' til fordel for børn med særlige udfordringer, handicap og indlæringsvanskeligheder, som skinner igennem begrundelsen for det fremlagte besparelsesforslag. Heri hedder det: "Takstreduktionen skal bidrage til at mindske forskellen imellem serviceniveauet på almenområdet og specialområdet". På dansk står der, at børn på kommunens specialskoletilbud har det for godt, og at det går ud over kommunens øvrige børn i folkeskolen.

Ingen med kendskab til og forstand på Helsingørs skoletilbud til multihandicappede børn, udviklingshæmmede børn, autistiske børn og andre særligt udfordrede børn kan i ramme alvor stå på mål for denne påstand, der virker designet til at skabe splittelse og misundelse mellem forældrene.

Gennemføres de foreslåede besparelser helt eller delvist, vil det få alvorlige følger for de allersvageste elever i Helsingør. Besparelserne kan ikke gennemføres uden omfattende afskedigelser blandt personalet på de forskellige tilbud, dårligere undervisning, mindre opbakning og støtte til børn og deres familier med mange komplicerede udfordringer.

Afslutningsvis peger Handicaprådet på, at en gennemførelse af besparelserne vil være helt ude af trit med kommunens reviderede Handicappolitik, der forventeligt er vedtaget af byrådet den 2. april.

I handicappolitikken understreges det blandt andet, at Helsingør Kommune vil: "arbejde for, at flere børn med handicap kan profitere af de almene fællesskaber og tilbud. Børn, der ikke kan profitere socialt og indlæringsmæssigt af de almene fællesskaber og tilbud, skal dog have specialiserede tilbud med højt socialpædagogisk og fagligt niveau" (vores fremhævnning).

Endvidere hedder det i den reviderede Handicappolitik, at Helsingør Kommune vil: "Sikre, at der er socialpædagogiske tilbud med høj og relevant kvalitet til børn, som har et meget specialiseret behov".

På denne baggrund opfordrer Handicaprådet til, at de fremlagte forslag til takstændringer afvises.

#### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott



Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen

# Høring: Omlægning af to aflastningspladser til plejeboliger på Plejehjemmet Hornbækhave

## Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

## Indledning

Plejehjemmet Hornbækhave åbnede i november 2021. Plejehjemmet er på driftsoverenskomst med Helsingør Kommune og drives af OK-Fonden. Der er i dag 48 permanente plejeboliger i alt på plejehjemmet og én gæstebolig samt tre aflastningsboliger, hvoraf den ene aflastningsbolig ikke er i anvendelse.

Center for Sundhed og Omsorg har modtaget en ansøgning fra Plejehjemmet Hornbækhave vedr. omlægning af to aflastningsboliger til permanente plejeboliger således, at plejehjemmet fremover vil have 50 plejhjemsboliger og to aflastningspladser. Den ene af aflastningspladserne tilvejebringes ved at lukke den nuværende gæstebolig (ansøgningen er vedlagt).

Med denne sag skal Sundheds- og Omsorgsudvalget godkende omlægningen af pladser på Hornbækhave.

## Retsgrundlag

Lov om social service

Sundhedsloven

Lov om Almene Boliger

## Relation til vision og tværgående politikker

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

## Sagsfremstilling

Helsingør Kommune har en forsyningsforpligtelse ift. at sikre, at borgere kan få tilbudt enten en plejebolig eller en visiteret bolig til borgere med særlige behov, hvis borgeren opfylder kriterierne for visitation til boligen. Dette følger af servicelovens § 4 samt servicelovens § 192a.

Helsingør Kommune opfylder sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner eller private tilbud som fx OK-Fonden Hornbækhave.

### 1. Aflastningsboligerne og gæsteboligen på Hornbækhave

Ifølge serviceloven § 84 skal kommunen tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Kommunen kan tilbyde aflastning som et midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.

Aflastning på døgnophold kan gives i forbindelse med den pårørendes længerevarende fravær ved ferie og evt. indlæggelse, når det vurderes, at hjemmehjælp i eget hjem ikke er

tilstrækkeligt. Serviceniveauet i Helsingør Kommune er aktuelt op til tre uger om året. Pladserne er placeret på Hornbækhave plejehjem.

Hornbækhave oplyser, at gæsteboligen i 2023 er brugt fire dage af én pårørende. I 2022 var der ligeledes kun 1 booking.

Hornbækhave har i forbindelse med ansøgningen oplyst følgende om aflastningsboligerne:

- Aflastningsboligerne på Hornbækhave er 58 m<sup>2</sup> inkl. fællesareal. Selve boligen er 33 m<sup>2</sup> og koster ca. 6.650 kr./md. De øvrige plejeboliger er til sammenligning 67-69 m<sup>2</sup> inkl. fællesareal, hvor selve boligen er 42-45 m<sup>2</sup>. En plejebolig koster hhv. 7.816 kr./md eller 8.166 kr.
- Aflastningsboligerne på Hornbækhave lever op til bygningsreglements krav til fx lysindfald, som vil gælde for en plejebolig.
- Aflastningsboligerne er fuldt egnede til at udføre plejeopgaver, så personalet har de nødvendige og anbefalede APV-mæssige forhold fx ift. venderadiusser i boligen og på badeværelset. Ligeledes har aflastningsboligerne allerede i dag påmonteret skinner i loftet til loftlift.
- Aflastningsboligerne har trinette køkken med vask og køleskab.
- Aflastningsboligerne har indbyggede skabe til beboernes ejendele fx beklædning.

Aflastningspladser havde i 2023 en belægningsprocent på 76 %. Gæsteboligen har i 2023 været anvendt i 4 døgn som gæstebolig. Hornbækhave vurderer på denne baggrund, at behovet for en egentlig gæstebolig på plejehjemmet ikke er særligt stort.

### *1.1. Istandsættelsesudgifter*

Hornbækhave har oplyst, at der er enkelte indkøb og lettere istandsættelse, før aflastningsboligerne kan klarmeldes til indflytning. Tabellen nedenfor redegør for disse udgifter:

| Udgifter | Bolig 5:<br>Konvertere fra<br>aflastningsbolig<br>til<br>plejehjemsbolig | Bolig 30:<br>Konvertere fra<br>aflastningsbolig<br>til<br>plejehjemsbolig | Gæstebolig<br>nr.100:<br>Konvertere fra<br>gæstebolig til<br>aflastningsbolig | Bolig 44:<br>Bevare som<br>aflastningsbolig.<br>Ingen<br>ændringer |
|----------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
|----------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                 |            |            |            |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|--|
| Diverse mindre boligudbedringer og indkøb, der skal afvikles før boligen er klar til permanent plejeboligudlejning (fx maling, køb af vaske-tørremaskine m.v.). | 33.000 kr. | 33.000 kr. | 36.200 kr. |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|--|

## 1.2. Processer ift. omlægning af boliger

Hvis indstillingens beslutningspunkter tiltrædes, er der en række mindre tilpasninger der skal igangsættes. Hornbækhave vurderer, at dette kan finde sted i løbet af forår/sommer 2024:

- Aflastningsboligerne (bolig 5 og bolig 30) vil blive omfattet af mindre renoveringer før de kan omdannes til permanente plejehjemsboliger. Det drejer sig om maling, gulvslibning m.v. – samt mindre tilpasninger og indkøb.
- I den nuværende gæstebolig skal der indkøbes vaske-tørremaskine, og der skal udføres mindre VVS-arbejder samt etableres en afskærmning mod vaske-tørremaskinen. Det er også sådan, at gæsteboligen i dag er en del af beboernes fælles boligareal. Derfor skal gæsteboligen tages ud af det fælles boligareal og noteres som en egentlig bolig. Dette medfører, at alle plejehjemsboliger på Hornbækhave skal have nye huslejekontrakter, hvor huslejen vil blive reduceret i et marginalt omfang. Ændring af huslejekontrakter sørger OK-Fonden for.

## 2. Byggelovgivning i forbindelse med ansøgning

I forbindelse med ansøgningen har Hornbækhave haft kontakt til Helsingør Kommunes administration, hvor følgende rent lovgivningsmæssigt er afklaret:

Hvis der ved benyttelse af eksisterende boliger til en anden type borger (dvs. at der ved denne konvertering ikke bygges om), er der i Byggeloven ingen krav om størrelsen af en bolig.

En bolig skal dog normalt have køkkenfaciliteter og toiletrum med wc og bad for at kunne betragtes som en bolig. Det tillades dog, at det er tiltrækkeligt, at boligerne i en plejehjemsinstitution har adgang til fælles køkkenfaciliteter. De fleste plejeboliger har dog et lille tekøkken, så det er muligt at lave kaffe eller te ved gæster.

Alle boligerne på Hornbækhave er godkendt til personer, som ikke er selvhjulpne ved en eventuelt brand, og at de kan benyttes af personer med nedsat mobilitet jf. bygningsreglementet. Efter byggeloven er de godkendt som boliger og der skelnes ikke mellem, om det er en plejebolig, aflastningsbolig, familiebolig eller en gæstebolig.

### 3. Fordele og ulemper ved omlægning af boliger på Hornbækhave

Det er Center for Sundhed og Omsorgs vurdering, at en omlægning til permanente plejehjemsboliger på Hornbækhave både vil have fordele og ulemper.

#### *3.1. Fordele*

- Ved omlægningen opnår Helsingør Kommune to plejehjemsboliger mere. Der er aktuelt ca. 50 borgere på venteliste til en plejebolig i Helsingør Kommune. Herudover er der 12 på venteliste til overflytning fra ét plejehjem til et andet inden for kommunen.
- Udbygning af plejehjemskapaciteten i en del af kommunen med lav udbygning af plejeboliger, hvilket sikrer større valgmuligheder for den enkelte ift. boligplacering.
- Variation i størrelsen af plejehjemsboliger, som dermed også er tilpasset målgrupper med ønske om eller behov for mindre eller billigere boliger. Fuld udnyttelse af kvadratmetre i de to boliger på Hornbækhave, som er godkendt til plejehjemsbolig.
- En besparelse for Helsingør Kommune, da der aktuelt betales husleje for den tomme aflastningsbolig.

#### *3.2. Ulemper*

- Center for Sundhed og Omsorg forventer, at boligerne vil efterspørges, og rent prismæssigt for nogle borgere vil være attraktive. Der er dog en risiko for, at borgere, som tildeles en mindre bolig under garanti ventelisten, bliver utilfredse, da borgeren skal tage imod den anviste bolig. Hvis borgeren ikke gør dette, vil borgeren skulle vente længere på en plejebolig, hvilket udover at være til gene for borgeren og evt. pårørende, også kan have betydning for udgifterne til hjemmepleje/ hjemmesygepleje i ventetiden.
- Borgere på garantiventelisten, som opholder sig på Helsingør Rehabilitering- og Træningscenter, vil, hvis de siger nej til en anvist bolig, som udgangspunkt skulle hjem i egen bolig i ventetiden.
- I lyset af den demografiske udvikling kan behovet for aflastning blive større i fremtiden. Skulle der blive brug for flere aflastningspladser, vil der f.eks. være mulighed for at indrette aflastningspladser på Helsingør Rehabiliterings- og Træningscenter i sundhedshuset. Helsingør Kommune vil også kunne konvertere plejeboliger på Hornbækhave tilbage til at være aflastningspladser.

Center for Sundhed og Omsorg vurderer, at der er større fordele end ulemper ved omlægningen og anbefaler derfor en omlægning.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Beslattes det at omlægge to aflastningsboliger på Hornbækhave til to permanente plejeboliger,

med virkning pr. 1. juli 2024, betyder det en nettomerudgift på 52.500 kr. i 2024 og en netto mindreudgift de efterfølgende år på 99.000 kr., på budgetområde 825 – Ejendomme.

- Omlægningen af 2 aflastningspladser til 2 plejehjemspladser finansieres af eksisterende budgetmidler til øget plejeboligkapacitet ifm. vedtagelsen af budget 2024-2027. Der skal foretages en udgiftsneutral budgetomplacering af 498.000 kr. i budget 2024 (pr. 1. juni 2024) og 1.046.000 fra 2025 og frem, på budgetområde 619 Omsorg og Ældre.
- Helsingør Kommune lejer aflastningsboligerne på Hornbækhave og borgere opkræves ikke betaling for husleje ved aflastningsophold. Helsingør Kommune afholder i dag udgifter til husleje, vand, varme, el og antennebidrag for de 3 aflastningsboliger, svarende til en udgift pr. aflastningsplads på 99.000 kr. årligt. Ved en omlægning af 2 aflastningspladser til permanente plejehjemspladser med virkning pr. 1. juli 2024, vil Helsingør Kommune spare 99.000 kr. årligt. Med denne sag vil gæsteboligen ændre status til en aflastningsbolig, hvorved Helsingør Kommune til få en merudgift på 49.500 kr. til vand, varme, el og antennebidrag.
- Jf. afsnit 1.1 – istandsættelsesudgifter, vil der være engangsudgifter til mindre reparationer samt indkøb af vaske-tørremaskine på i alt 102.000 kr.

| I hele kr.                                                                                                            | Budget 2024 | Budget 2025  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------|
| Besparelse på husleje, vand, varme, el og antennebidrag ved omlægning af 2 aflastningsboliger til 2 plejehjemspladser | -99.000 kr. | -198.000 kr. |
| Merudgift til husleje, vand, varme, el og antennebidrag til gæstebolig, som ændre status til aflastningsbolig         | 49.500 kr.  | 99.000 kr.   |
| Udgifter til istandsættelse af 3 aflastningsboliger                                                                   | 102.000 kr. | 0            |
| I alt                                                                                                                 | 52.500 kr.  | -99.000 kr.  |

I budget 2024 vil der være en merudgift på 52.500 kr. og fra budget 2025 og frem, vil der være en besparelse på 99.000 kr. på budgetområde 825 – Ejendomme.

### Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

#### INDSTILLING

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

1. **at** to aflastningspladser på Hornbækhave omlægges til to plejeboliger, og som finansieres af eksisterende midler til øget plejeboligkapacitet til budget 2024-2027, med virkning pr. 1. juli 2024.
2. **at** en gæstebolig omlægges til aflastningsplads, som på budgetområde 825 –

Ejendomme, betyder en merudgift i budget 2024 på 3.000 kr. og et mindreforbrug på 99.000 kr. fra budget 2025 og frem, jf. oversigt i afsnittet om økonomi.

## **INDSTILLING**

---

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

**at** der foretages høring i Handicaprådet.

## **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024**

---

Pernille Madsen orienterede om punktet. Der var enighed om følgende høringssvar:

Handicaprådet har ingen kommentarer.

### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjørbo

Majken Christensen

# Høring: Fordeling af § 18-puljemidler

## Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

## Indledning

Helsingør Kommune uddeler årligt støtte til frivilligt socialt arbejde via "§ 18-puljen".

Frivilligt socialt arbejde er aktiviteter af social eller sundhedsmæssig karakter, som drives af frivillige og foreninger. Formålet med puljen er at forebygge og afhjælpe sociale og sundhedsmæssige problemer for borgere i Helsingør Kommune.

I november 2023 blev kriterierne for § 18-puljen revideret og godkendt af Byrådet.

Ved ansøgningsrunden i 2024 er der et overskydende beløb i puljen på 221.150 kr. efter vurderingsudvalgets fordeling af ansøgere.

Med denne sag skal Omsorgs- og Sundhedsudvalget beslutte:

- om anbefalingen til fordeling af § 18-puljemidlerne kan godkendes.
- om anbefalingen til brug af de overskydende § 18-puljemidler kan godkendes.

## Retsgrundlag

Serviceovens § 18: Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

- Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

## Relation til vision og tværgående politikker

Helsingør Kommunes Vision 2030 og særligt satsningsområdet: *Vi åbner muligheder for fællesskaber, der øger livskvaliteten.*

Sundhedspolitik for Helsingør Kommune 2023-2030 og særligt fokusområde: *Fællesskaber der fremmer mental sundhed.*

Helsingør Kommunes Politik for et Værdigt Ældrelev, 2023-2026.

Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og –handleplan.

Helsingør Kommunes Handicappolitik (under udarbejdelse).

## Sagsfremstilling

### 1. Om § 18-puljen 2024

Foreninger, frivilligrupper og privatpersoner har i perioden 22. januar-25. februar 2024 kunne ansøge om økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde. Muligheden for at søge økonomisk tilskud har været annonceret i lokalavisen og på kommunens hjemmeside.



Puljen var i 2023 på 1.053.000 kr. og puljen er i 2024 på 847.000 kr.

Denne nedgang i puljens størrelse skyldes, at Byrådet i november 2023 besluttede, at indgå en partnerskabsaftale med Ældre Sagen omkring Indkøbsordningen, som indebærer, at der fremover tildeles 306.800 kr. årligt til Ældre Sagen fra § 18-puljen.

Center for Sundhed og Omsorg har i 2024 modtaget 41 ansøgninger (mod 61 ansøgninger i 2023) og der er ansøgt for i alt 858.612 kr., hvilket er 11.612 kr. mere end der er i puljen.

I nedenstående skema er antallet af ansøgninger i 2024 kategoriseret efter deres primære målgruppe.

| <i>Målgruppe</i>                                                    | <i>Antal ansøgninger</i> |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Borgere med udsatte-problematikker fx sårbare familier, misbrug mv. | 8                        |
| Borgere med handicap                                                | 3                        |
| Borgere med psykisk sygdom                                          | 3                        |
| Borgere med kronisk og somatisk sygdom                              | 6                        |
| Børn og unge                                                        | 13                       |
| Borgere, med hjælp til integration                                  | 2                        |
| Ældre, udsatte og sårbare                                           | 5                        |
| Pårørende til ovenstående målgrupper                                | 1                        |
| <i>I alt</i>                                                        | <i>41</i>                |

## 2. Rammer og kriterier for udvælgelse af ansøgninger til § 18-puljen

I november 2023 vedtog Byrådet nogle nye rammer og kriterier for § 18-puljen.

Med de nye rammer og kriterier gives der støtte til aktiviteter:

- der supplerer eller understøtter Helsingør Kommunes egne indsatser særligt i relation til Helsingør Kommunes sundhedspolitik
- der fremmer fysisk og mental sundhed, sociale relationer, fællesskaber og dannelse af netværk
- både er nye og etablerede aktiviteter
- hvor den frivillige indsats er afgørende og udføres til gavn for andre end én selv og ens familie
- der er åbne for alle relevante borgere i målgruppen
- der er lokalt forankret i Helsingør Kommune og inkluderer borgere fra Helsingør Kommune.

Der gives ikke støtte til:

- aktiviteter med primært politisk, religiøst eller kommercielt formål
- aktiviteter, der har fundet sted på ansøgningstidspunktet
- aktiviteter, der på anden vis modtager støtte fra andre puljer i Helsingør Kommune
- landsdækkende eller regionale organisationsaktiviteter, der ikke er forankret lokalt såsom indsamlingskampagner, generel oplysningsvirksomhed mm.
- større udgifter til udflugter herunder transport og busleje, entre, rundvisninger mv.
- personlige gaver, blomster og anden markering af jubilæer og mærkedage
- løn, dog gives der i mindre udstrækning tilskud til honorar
- større indkøb af udstyr og istandsættelse af bygninger. Indkøb af udstyr må ikke overstige 5.000 kr. Endvidere skal indkøbet være afgørende for gennemførelse af aktiviteten
- leje af lokaler. Foreningen kan kontakte kommunen, hvis de mangler et lokale.

Budgettet skal opfylde følgende krav:

- Støtte til driftsudgifter såsom porto, kontorartikler og telefon må maksimalt udgøre 25 % af det samlede støttebeløb, der ansøges om
- Der ydes kun støtte til transport af frivillige, hvis transporten er en forudsætning for, at den frivillige kan gennemføre sit arbejde
- Udgifter der ikke er specificeret, dækkes ikke.

Disse rammer og kriterier er formidlet til mulige ansøgere ved et informationsmøde om puljen i januar 2024 og på kommunens hjemmeside.

### 3. Vurdering af puljeansøgninger 2024

Center for Sundhed og Omsorgs samlede anbefaling til tildeling af § 18-puljemidlerne i 2024 fremgår af bilag 1.

I bilaget er der to tabeller, tabel 1 og tabel 2.

Tabel 1 er en oversigt over foreningernes ansøgninger med bl.a. navn, formål og aktivitetens indhold samt det ansøgte og tildelte beløb i 2023.

Tabel 2 er en oversigt over Center for Sundhed og Omsorgs vurdering og anbefaling til fordeling af midlerne.

Vurderingen af ansøgningerne til § 18-puljen er foretaget som en individuel konkret vurdering af den enkelte ansøgning. Det er sket i § 18-vurderingsudvalget med følgende deltagere:

- To konsulenter fra Center for Sundhed og Omsorg.
- En repræsentant fra bestyrelsen i Frivilligcenter Helsingør.
- To repræsentanter og en suppleant fra en forening, der er medlem af Frivilligcenter Helsingør.

For at få repræsentation af forskellige typer foreninger i udvalget, har Center for Sundhed og Omsorg valgt deltagere, som er medlem af Frivilligcenter Helsingør, der har omkring 100 medlemsforeninger på tværs af mange interesser og områder.

Vurderingsudvalget har vurderet, at 35 ud af 41 ansøgninger opfylder kriterierne for puljen og imødekommes helt eller delvist afhængigt af størrelsen på det ansøgte beløb.

Vurderingsudvalget indstiller, at der uddeles i alt 625.850 kr. af puljen, hvilket giver et overskydende beløb i puljen på 221.150 kr. Vi forventer, at dette overskud er en særlig omstændighed i år pga. de nye vurderingskriterier. Vi vil derfor inden næste ansøgningsrunde i 2025 gentage informationsmødet om kriterierne med flere eksempler på, hvordan aktiviteter evt. kan omstilles for at leve op til kriterierne.

#### 4. Brug af overskydende midler i § 18-puljen 2024

Center for Sundhed og Omsorg anbefaler, at de resterende midler i § 18-puljen bruges til indsatser, der understøtter det frivillige sociale arbejde i Helsingør Kommune og som lever op til kriterierne for puljen. Det kunne fx være:

- Kompetenceudvikling og faglige kursustilbud til foreningerne fx om det gode fællesskab eller synlighed af aktiviteterne. Foreningerne har tidligere haft mulighed for at deltage i gratis kurser udbudt af Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Dette tilbud er lukket ned pr. 1. januar 2024.

- Uddeling af midler til særlige indsatser i og sammen med foreningerne, som understøtter Helsingør Kommunes Sundhedspolitik 2023-2030.

Udmøntning af de overskydende midler vil ske administrativt med inddragelse af vurderingsudvalget til at kvalificere uddelingen. En opgørelse over brugen af disse midler vil blive fremlagt for Omsorgs- og Sundhedsudvalget ved udgangen af 2024.

#### 5. Regnskab og tilsynsbesøg for § 18-puljen 2024

Et indsendt regnskab er en forudsætning for at få tildelt nye midler fra puljen, hvilket har fremgået af bevillingsbrevet i 2023. Der skal således være indsendt regnskab fra alle foreninger inden 1. april 2024.

Derudover er der foretaget tilsynsbesøg hos fem foreninger med det formål, at sikre at midlerne er anvendt i overensstemmelse med det formål, der er angivet i ansøgningen.

## Økonomi/Personaleforhold

Der kan uddeles tilskud for i alt 847.000 kr. til frivilligt socialt arbejde i 2024.

Det samlede budget for § 18 er følgende:

| § 18 Budget 2024                                 | Kroner           |
|--------------------------------------------------|------------------|
| Frivilligcenter Helsingør (årligt driftstilskud) | 125.000          |
| Frivilligbanken v. Frivilligcenter Helsingør     | 100.000          |
| Indkøbsordningen v. Ældre Sagen                  | 306.800          |
| Administration 3 %                               | 11.000           |
|                                                  |                  |
| § 18-pulje 2024                                  | 847.000          |
|                                                  |                  |
| <i>I alt</i>                                     | <i>1.389.800</i> |

## Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

### INDSTILLING

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

1. **at** anbefalingen til fordeling af § 18-puljemidlerne 2024 godkendes.
2. **at** anbefalingen til brug af de overskydende § 18-puljemidler godkendes.

### INDSTILLING

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

**at** der foretages høring i Handicaprådet.

### BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024

Pernille Madsen orienterede om punktet. Der var enighed om følgende høringssvar:

Handicaprådet mener, at det bør undersøges, om nedgangen i såvel antal ansøgninger om paragraf 18 støtte som nedgangen i den samlede beløbsstørrelse skyldes de strammede kriterier og ikke mindst indførelsen af kravet om, at den pågældende aktivitet

skal være i overensstemmelse med Helsingør Kommunes Sundhedspolitik. Dette kan have medført forvirring og opgivenhed blandt potentielle ansøgere.

Handicaprådet kan ikke anbefale, at det resterende beløb uddeles til formål, der alene er 'opfundet til lejligheden'. Rådet mener, at de resterende midler skal ud i en fornyet ansøgningsrunde, der sikrer de frivilligt drevne foreninger en fornyet mulighed for at komme i betragtning til at få støtte til egentligt klassisk frivilligarbejde til fordel for borgerne.

**Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen

# Orientering: Magtanvendelser 2023, Center for Særlig Social Indsats

## **Sagen afgøres i:**

Social- og Beskæftigelsesudvalget 2022-2025

## **Indledning**

Som udgangspunkt har alle mennesker en grundlovssikret personlig selvbestemmelsesret.

Retten kan begrænses ved lov, når der er behov for varetagelse af tungerevejende hensyn, typisk til personen selv. Dette kaldes magtanvendelse.

I lov om social service findes hjemler til at begrænse den enkeltes selvbestemmelsesret. Når disse regler bringes i anvendelse, skal der ske registrering og indberetning.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at følge udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, som kommunalbestyrelsen har ansvar for, jf. §§ 9 og 9b i den sociale retssikkerhedslov.

En beretning skal årligt forelægges kommunalbestyrelsen, hvilket sker ved denne orientering.

## **Retsgrundlag**

Serviceoven afsnit VII, kapitel 24-24b.

Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service.

## **Relation til vision og tværgående politikker**

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

## **Sagsfremstilling**

Magtanvendelse efter serviceoven forekommer i to hovedgrupper. Den ene gruppe er typisk ældre personer med en demenssygdom eller lignende. Den anden gruppe er mennesker med psykisk sygdom og/eller udviklingshæmning.

De to grupper hører, i kommunalt regi, primært til i henholdsvis Center for Sundhed og Omsorg og i Center for Særlig Social Indsats.

Indberetninger om magtanvendelse for 2023 er opgjort for hvert af de to centre, og denne orientering vedrører alene det sociale område. Opgørelsen for socialområdet fremgår af vedlagte bilag.

### 1. Regler om magtanvendelse

Ethvert menneske er som udgangspunkt fri til at foretage til- og fravalg, uanset hvad andre måtte mene om disse valg. Det gælder også for mennesker, der ikke kan overskue

konsekvenserne af deres valg.

Kommunen har en omsorgsforpligtelse over for personer med nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne. Omsorgsforpligtelsen indebærer, at kommunen skal tilbyde hjælp.

Hjælp kan gives, når modtageren ønsker det, eller når pågældende ikke modsætter sig. Hjælpen kan som udgangspunkt ikke gennemføres med tvang.

Omsorgspligten indebærer, at hjælpen skal søges tilrettelagt og tilbudt på en måde, som er egnet til modtageren. Der er tale om en pædagogisk opgave, der har til formål at sikre, at nødvendig hjælp ydes; så vidt muligt uden brug af tvang.

Serviceoven indeholder en række bestemmelser, der undtagelsesvist kan danne grundlag for tvang. Sådan magtanvendelse forudsætter i de fleste tilfælde en myndighedsafgørelse, enten fra kommunen eller fra Familieretshuset.

I visse tilfælde er det dog tilladt, i hvert fald i første omgang, at anvende magt, uden forudgående ansøgning og tilladelse. Det drejer sig fx om fastholdelse i personlig hygiejnesituationer.

Helt grundlæggende gælder det, at reglerne om magtanvendelse bringes i anvendelse for at sikre en persons omsorg, værdighed og tryghed, eller for at tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller på plejehjemmet, eller for at tilgodese hensynet til andre.

## 2. Indberetning af magtanvendelser for 2023 fra Center for Særlig Social Indsats

I 2023 er der på Center for Særlig Social Indsats' område indberettet i alt syv magtanvendelser, fordelt som følger (tallet i parentes er tallet for 2022):

- §§ 124c, 124d samt straffelovens §§ 13, 14; akut nødvendig magtanvendelse i form af fastholdelse - 3 (5).
- § 128b; Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi (forhåndsgodkendt magtanvendelse) – 1 (1).
- § 128; Anvendelse af stofselser (forhåndsgodkendt magtanvendelse) – 3 (0)

Alle ovenstående magtanvendelser er foregået på eksterne tilbud. Der har således ikke været magtanvendelser på Helsingør Kommunes egne tilbud.

Center for Særlig Social Indsats har generelt fokus på magtanvendelser. Helsingør Kommunes tilbud har forskellige tilgange og metoder til at følge op på magtanvendelserne. Eksempler er:

- Fælles drøftelse i personalegruppen.
- Opfølgning på teammøder og gennemgang til læring.
- Gennemgang af tryghedsplan for at se om der er behov for justering.

Center for Særlig Social Indsats registrerer alt omkring vold og trusler, også de mindre episoder. Der er fokus på at nedbringe antallet af episoder. Personalet arbejder blandt andet på viden omkring egne signaler og adfærd (Low Arousal), så man via den pædagogiske indsats kan bestræbe sig på at forebygge. Situationer, der kunne være undgået, bliver som udgangspunkt drøftet i den samlede personalegruppe for refleksion, læring samt fokus på at undgå lignende situationer i fremtiden.

Der er fra såvel kommunens, som Socialtilsynets side, løbende opmærksomhed på omfanget af magtanvendelser.

Den enkelte rådgiver vurderer løbende, om der er behov for ændring af tilbud og indsatser til borgerne, og i vurderingen indgår eventuelle magtanvendelser.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Sagen har ikke afledte konsekvenser for økonomi- eller personaleforhold.

### **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen forelægges efterfølgende til orientering i Seniorrådet og Handicaprådet.

#### **INDSTILLING**

---

Center for Særlig Social Indsats indstiller,

**at** orientering foretages.

#### **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024**

---

Pernille Madsen orienterede om punktet.

Orientering foretaget.

#### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen



# Orientering: Magtanvendelse 2023 - Center for Sundhed og Omsorg

## **Sagen afgøres i:**

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

## **Indledning**

Som udgangspunkt har alle mennesker en grundlovssikret personlig selvbestemmelsesret.

Retten kan begrænses ved lov, når der er behov for varetagelse af tungerevejende hensyn, typisk til personen selv.

I lov om social service findes hjemler til at begrænse den enkeltes selvbestemmelsesret. Når disse regler bringes i anvendelse, skal der ske registrering og indberetning.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at følge udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, som kommunalbestyrelsen har ansvar for, jf. §§ 9 og 9b i den sociale retssikkerhedslov.

En beretning skal årligt forelægges kommunalbestyrelsen, hvilket sker ved denne orientering.

## **Retsgrundlag**

Serviceoven afsnit VII, kapitel 24-24b.

Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service.

## **Relation til vision og tværgående politikker**

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

## **Sagsfremstilling**

Magtanvendelse efter serviceoven forekommer i to hovedgrupper. Den ene gruppe er typisk ældre personer med en demenssygdom eller lignende. Den anden gruppe er mennesker med psykisk syge og/eller mennesker med udviklingshæmning.

I kommunalt regi varetages pleje og omsorg for disse grupper i hhv. Center for Sundhed og Omsorg og Center for Særlig Social Indsats

Indberetninger om magtanvendelse for 2023 inden for ældreområdet fremgår af vedlagte bilag.

### 1. Regler om magtanvendelse

Ethvert menneske er som udgangspunkt fri til at foretage til- og fravalg, uanset hvad andre måtte mene om disse valg. Det gælder også for mennesker, der ikke kan overskue konsekvenserne af deres valg.

Kommunen har en omsorgsforpligtelse over for personer med nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne. Omsorgsforpligtelsen indebærer, at kommunen skal tilbyde hjælp.

Hjælp kan gives, når modtageren ønsker det, eller når pågældende ikke modsætter sig. Hjælpen kan som udgangspunkt ikke gennemføres med tvang.

Omsorgspligten indebærer, at hjælpen skal søges tilrettelagt og tilbudt på en måde, som er egnet til modtageren. Der er tale om en pædagogisk opgave, der har til formål at sikre, at nødvendig hjælp ydes; så vidt muligt uden brug af tvang.

Serviceoven indeholder en række bestemmelser, der undtagelsesvist kan danne grundlag for tvang. Sådan magtanvendelse forudsætter i de fleste tilfælde en myndighedsafgørelse, enten fra kommunen eller fra Familieretshuset.

I visse tilfælde er det dog tilladt, i hvert fald i første omgang, at anvende magt, uden forudgående ansøgning og tilladelse. Det drejer sig fx om fastholdelse i personlig hygiejnesituationer.

Helt grundlæggende gælder det, at reglerne om magtanvendelse bringes i anvendelse for at sikre en persons omsorg, værdighed og tryghed, eller for at tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller på plejehjemmet, eller for at tilgodese hensynet til andre.

I februar 2024 har Social-, Bolig- og Ældreministeriet sendt udkast til lovforslag i høring. Lovforslaget består af ændringer i servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Lovforslaget er blandt andet sendt til høring i KL og bliver behandlet i Folketinget i 2024. Center for Sundhed og Omsorg vil følges lovforslaget tæt.

## 2. Indberetning af magtanvendelser for 2023 fra Center for Sundhed og Omsorg

I 2023 er der i Center for Sundhed og Omsorg indberettet i alt 55 (36) magtanvendelser, fordelt som følger (tallet i parentes er tallet for 2022):

- § 136c; akut fastholdelse i hygiejnesituationer 39 (19).
- § 136d; akut fastholdelse ved meget grænseoverskridende eller konfliktoptrappende adfærd 9 (4).
- § 124 d; fastholdelse 0 (2).
- § 129, § 136f; flytning af personer med demens eller lignende, som ikke kan give informeret samtykke til optagelse i særlige botilbud 2 (3).
- Magtanvendelse eller indgreb uden lovhjemmel 5 (8).

Magtanvendelser eller indgreb uden lovhjemmel omhandler indgreb over for borgere, som ikke er omfattet af de to hovedgrupper. Det kan fx være en situation med en borger, der ikke har en diagnosticeret demens, men som kan have en lignende adfærd eller et lavt niveau af

egenomsorg. Center for Sundhed og Omsorgs indsatser omkring forebyggelse af ikke lovlige magtanvendelser er den samme som for øvrige magtanvendelser (jf. afsnit 3).

Niveauet for antallet af magtanvendelser i 2023 vurderes at være et skridt i den rigtige retning med hensyn til indberetning, hvor de seneste års lave antal magtanvendelser sandsynligvis ikke har været ligeså retvisende for praksis. På trods af Center for Sundhed og Omsorgs indsats for at sikre tilstrækkelig indberetning af magtanvendelser, vil der typisk være mørketal i praksis. Der er således gjort op med en del af disse mørketal i 2023.

Center for Sundhed og Omsorg har siden 2017 arbejdet målrettet med at udbrede viden om reglerne for magtanvendelser og med at sikre at arbejdsgangene for indberetning er optimale. Endvidere fokuseres der på at udbrede viden til ledere og medarbejdere om vigtigheden af at skabe en åben kultur omkring det faktum, at voldsomme episoder og magtanvendelser er en uundgåelig del af arbejdet med demens. Her er det vigtigt, at medarbejdere og ledere lærer af de konkrete episoder og fortsat søger viden om, hvordan der arbejdes bedst muligt med forebyggelse og psykologisk tryghed for både borgere og medarbejdere. Center for Sundhed og Omsorg vurderer, at kompetenceudvikling omkring ovenstående emner har bidraget til, at antallet af indberettede magtanvendelser er steget fra 2022 til 2023.

### 3. Demensindsats i Center for Sundhed og Omsorg

Helsingør Kommune fik i efteråret 2021 status som Demensvenlig Kommune, som sammen med Helsingør Kommunes demenshandlingsplan "Vi er fælles om demens (2017-2025)" danner grundlag for en række aktiviteter, som er udbybet nedenfor.

#### *3.1. Afsluttede og nye projekter i 2023*

I 2023 er projektet Nye veje til nedbringelse af brugen af antipsykotisk medicin samt forløbet Forebyggelse af voldsomme episoder afsluttet. Begge forløb har givet et styrket kompetenceløft til medarbejdere og ledere med fokus på personcentreret omsorg, forebyggelse af fysisk og psykisk udadreagerende adfærd samt skabe systematik i arbejdet med borgere med demens. Det er alle værktøjer, der bidrager til medarbejderne og ledelsens opmærksomhed på forebyggelse, anvendelse samt registrering af magtanvendelser.

I slutningen af 2023 er projektet Afprøvning af model til nedbringelse af antipsykotisk medicin hos mennesker med demens imødekommet med støtte fra Sundhedsstyrelsen. Det samme gør sig gældende for projektet Forebyggelse af omsorgstræthed og forråelse blandt medarbejdere i ældreplejen med støtte fra Social- og Boligstyrelsen.

Med de to projekter fortsætter Center for Sundhed og Omsorg således med at arbejde med forebyggelse og psykologisk tryghed for både borgere og medarbejdere, ved at skærpe opmærksomheden på personcenteret omsorg og magtanvendelse.

Omsorgs- og Sundhedsudvalget vil løbende blive orienteret om projekterne og udbytte heraf.

#### *3.2. Demensnetværk*

Demensnetværket udspringer af Demenshandlingsplanen og består af demenskoordinatorerne fra kommunens plejehjem og hjemmepleje. Formålet med Demensnetværket er at bidrage til et fælles blik på demensindsatsen på tværs af kommunen og sikre ensartethed på demensområdet, herunder optimal udnyttelse af fælles og lokal viden samt erfaringer.

### *3.3. Dokumentationsindsats*

I Center for Sundhed og Omsorg er der et generelt fokus på dokumentationsindsatsen, herunder dokumentation af magtanvendelser, som omsorgssystemet Nexus understøtter.

Demenskoordinatorerne har fokus på at indberetninger og dokumentation er et vigtigt redskab til læring blandt medarbejderne. Som led i hver indberetning udarbejdes der en pædagogisk handleplan til forebyggelse af gentagne magtanvendelser.

I 2023 er dokumentation, i relation til demens og magtanvendelser, blevet styrket i form af tæt inddragelse af demenskoordinatorer og udvikling af mere systematiske arbejdsgange for dokumentation. Dette betyder, at den enkelte medarbejder har bedre overblik og lettere adgang til at registrere relevante tilfælde af bl.a. magtanvendelser.

### 4. Rådgivning og orientering om magtanvendelser

Demenskoordinator i myndigheden, Forebyggelse og Visitation, tilbyder rådgivning og undervisning til demenskoordinatorer og ledere i centeret vedrørende magtanvendelser, og der samarbejdes kontinuerligt med kommunens jurister om de konkrete sager.

### 5. Afsluttende bemærkninger

Der er generelt i kommunen fokus på at sikre, at alle medarbejdere på de relevante områder har tilstrækkelig viden om reglerne for magtanvendelse.

Plejehjem, hjemmepleje og botilbud m.fl. har i den forbindelse stående mulighed for generel og konkret sparring med, og undervisning fra, administrationen/myndigheden.

### **Økonomi/Personaleforhold**

Sagen har ikke afledte konsekvenser for økonomi- eller personaleforhold.

### **Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse**

Sagen forelægges efterfølgende til orientering i Seniorrådet og Handicaprådet.

#### **INDSTILLING**

---

Center for Kultur, Erhverv, Politik og Organisation og Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

**at** orientering foretages.

## BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024

---

Pernille Madsen orienterede om punktet.

Orientering foretaget.

### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen

## Orientering: Kommende sager

### Sagen afgøres i:

Handicaprådet 2022-2025

### Sagsfremstilling

1. Temamøde omkring Ældre og Handicap afventer afholdelse til efteråret 2022 oplyst af Bente Slott. Marie Klintorp, Lene og Winnie tager fat i opgaven.  
På HCP mødet den 11.10.2023 informerede Pernille Madsen om, at et kommende møde forventes, at blive afholdt i april-maj 2024, hvor kollega Trine også er involveret. På HCP møde den 07.02.2024 blev det oplyst, at afholdelse af temamøde om ældre og handicap forventes at blive afholdt i løbet af efteråret 2024.
2. Tema omkring unge sættes på dagsorden på et kommende møde i 2023 i Rådet. Der skal findes tidspunkt og sted, samt hvem der skal deltage i mødet. Der skal ligeledes findes en ansvarlig, som kan stå for punktet, samt tage kontakt til de forskellige enheder og aftale nærmere.  
Pernille Madsen arbejder på at lave aftale med hhv ungeværftet/headspace, da det ikke lykkedes til februar mødet.

### **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024**

---

Punktet blev taget til efterretning.

#### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen

# Orientering: Handicaprådets idéliste

## Sagen afgøres i:

Handicaprådet 2022-2025

## Indledning

På Handicaprådets møde den 07. juni 2023, blev det besluttet, at der fremover skal oprettes et fast punkt på de ordinære møder, som hedder "Handicaprådets Idéliste", som indeholder forslag til ideer fra Rådet.

## Sagsfremstilling

1. Jf. punkt 8 fra Handicaprådets møde den 08.02.2023 "Kunst og Handicap" blev det besluttet, at Michael Mathiesen og næstformand Jacob Svendsen kommer med et oplæg til et videre forløb for hvordan Handicaprådet kan komme tættere på kunstmiljøet i Helsingør. Der arbejdes videre med sagen.
2. På HCP møde den 07.02.2024, blev det aftalt, at Bente Slott skulle tage kontakt til psykolog Tine Mølgaard mhb på at høre, om hun kunne være interesseret i at deltage på et kommende møde i Handicaprådet, hvor hun kommer og fortæller hendes erfaringer med sport og fællesskaber for børn og unge med handicap, hvilket hun gerne vil.

Den videre kontakt til Tine Mølgaard er overgået til formandsskabet.

3. På HCP møde den 07.02.2024 oplyste suppleant Vagn Christensen, at han repræsenterer diabetesforeningen.  
Det blev aftalt, at "Uddannelse af type 2 diabetes patienter" sættes på Idélisten.

## INDSTILLING

---

Formandsskabet indstiller,

**at**, der foretages drøftelse punktet

## BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024

---

Punktet blev drøftet og taget til efterretning.

## Fraværende:

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen



## Meddelelser og Eventuelt

### Sagen afgøres i:

Handicaprådet 2022-2025

#### **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2022-2025 DEN 03-04-2024**

---

Lisbet Jørgensen opfordrede politikerne til at deltage i borgermødet om Bedre Psykiatri.

Pernille Madsen orienterede om, at psykiatri- og handicappolitikkerne blev behandlet på byrådsmøde den 2. april 2024. Der var ros og et ønske om, at politikerne kommer ud at leve aktivt.

Jacob Svendsen foreslog, at der kommer et punkt på et af de kommende møder om, hvordan Handicaprådet aktivt kan bruge de to politikker.

Pernille Madsen oplyste, at Tranæs-rapporten om omlægning af det specialiserede område kommer den 3. april 2024.

#### **Fraværende:**

Niels Fiil Hildebrandt

Bente Slott

Karl Vilhelm Nielsen

Marlene Harpsøe

Katrine Kjærbo

Majken Christensen